

Briuselis, 2025 m. gruodžio 15 d.
(OR. en)

15851/25

CONOP 79
COARM 199
CFSP/PESC 1708

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2025 m. gruodžio 15 d.
kam:	Delegacijoms

Dalykas:	Tarybos išvados, skirtos Branduolinio ginklo neplatavimo sutarties (NPT) šalių 2026 m. peržiūros konferencijai
----------	--

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados, skirtos Branduolinio ginklo neplatavimo sutarties (NPT) šalių 11-ajai peržiūros konferencijai, kurias Taryba (užsienio reikalai) patvirtino 2025 m. gruodžio 15 d. įvykusiame 4145-ajame posėdyje.

**TARYBOS IŠVADOS, SKIRTOS BRANDUOLINIO GINKLO NEPLATINIMO SUTARTIES
(NPT) ŠALIŲ 2026 M. PERŽIŪROS KONFERENCIJAI**

1. Būdama tvirtai įsipareigojusi užtikrint veiksmingą daugiašališkumą ir taisyklėmis grindžiamą tarptautinę tvarką, Taryba pakartoja tvirtai remianti branduolinio nusiginklavimo, ginklų neplatinimo ir ginklų kontrolės sistemos apsaugą ir stiprinimą. Europos Sąjunga (ES), kaip ir visą šį ciklą, toliau sieks, kad **2026 m. NPT peržiūros konferencija būtų sėkminga.**
2. Taryba dar kartą patvirtina **tvirtai remianti NPT**, kuri yra pasaulinio branduolinio ginklo neplatinimo režimo kertinis akmuo, esminis pagrindas siekiant branduolinio nusiginklavimo pagal jos VI straipsnį ir svarbus veiksnys plėtojant branduolinės energijos naudojimą taikiems tikslams pagal jos IV straipsnį. Ji yra itin svarbi tarptautinės taikos ir saugumo palaikymui.
3. Taryba pripažįsta **NPT vertę ir jos istorinius pasiekimus.** Daugiau kaip penkis dešimtmečius visoms Šalimis esančioms valstybėms ja užtikrinama su saugumu susijusi nauda. Branduolinio ginklo neplatinimo sutartimi nustatyta teisiškai privaloma pareiga siekti branduolinio nusiginklavimo ir sudarytos sąlygos reikšmingai sumažinti branduolinio ginklo atsargas, palyginti su šaltojo karo metu sukauptais didžiuliais kiekiais, tam tikroms valstybėms narėms sudarytos sąlygos atsisakyti branduolinio ginklo ir pažabotas branduolinio ginklo platinimas. Ši sutartis yra Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) branduolinių garantijų sistemos pagrindas. Ji atliko vieną iš pagrindinių vaidmenų branduolinės energijos plėtojimo, mokslinių tyrimų, gamybos ir naudojimo taikiais srityje, palengvindama tarptautinį bendradarbiavimą šioje srityje.

4. Sutartis susiduria su **dideliais iššūkiomis**, įskaitant vis didesnę įtampą ir branduolinės retorikos atsinaujinimą, kaip matyti iš Rusijos veiksmų jai vykdant nepateisinamą ir neteisėtą plataus masto agresijos karą prieš Ukrainą, kai Maskva teikia pirmenybę ne savo ginklų neplatinimo ir nusiginklavimo pareigoms ir įsipareigojimams, o savo karo pastangoms. Prie šios sudėtingos padėties taip pat prisideda tebesitęsiančios regioninės ginklų platinimo krizės, greitas ir neskaidrus Kinijos branduolinio arsenalo plėtimas, taip pat nevienodas pareigų ir įsipareigojimų įgyvendinimas.
5. Taryba atkreipia dėmesį į **labai rimtas su branduolinio ginklo panaudojimu susijusias pasekmes** ir pabrėžia, kad visos valstybės yra atsakingos už tai, kad tam būtų užkirstas kelias. Šiuo klausimu ji primena penkių branduolinių ginklų turinčių valstybių vadovų bendrą pareiškimą dėl branduolinio karo prevencijos ir ginklavimosi varžybų vengimo, įskaitant principą, pagal kurį **„branduolinio karo laimėti neįmanoma ir jis niekada neturi įvykti“**, dėl kurio Ateities paktu įsipareigojo platesnė Jungtinių Tautų (JT) narių grupė.
6. Taryba dar kartą patvirtina, kad svarbu užtikrinti **visuotinį NPT taikymą**, ir ragina visas valstybes, kurios dar to nepadarė, visų pirma Indiją, Izraelį ir Pakistaną, prisijungti prie jos kaip branduolinio ginklo neturinčias valstybes, o iki prisijungimo laikytis joje nustatytų sąlygų.
7. Taryba pakartoja remianti **visus tris vienas kitą stiprinančius NPT ramsčius** ir visapusišką, subalansuotą ir visišką **2010 m. NPT peržiūros konferencijos veiksmų plano įgyvendinimą**. Taryba pabrėžia, kad skubiai reikia įgyvendinti **visas NPT numatytas pareigas**, taip pat **ankstesnėse peržiūros konferencijose priimtus įsipareigojimus**, be kita ko, kad reikia daryti konkrečią pažangą norint visa apimtimi įgyvendinti VI straipsnį, siekiant galutinio tikslo – visiškai panaikinti branduolinį ginklą.

8. Taryba pripažįsta šio ciklo metu padarytą pažangą nustatant, kokiomis priemonėmis reikia **stiprinti NPT peržiūros procesą**. ES konstruktyviai bendradarbiavo¹ ir aktyviai dirbs, kad peržiūros konferencijoje būtų priimtas su tuo susijęs sprendimas, nes tai yra vienas iš pagrindinių siektinų rezultatų. Šiuo atžvilgiu *2025 m. kovo 27 d. Tarybos sprendimu BUSP 2025/646, kuriuo remiamas palankių sąlygų sudarymas, kad būtų pasiekta sėkmingų rezultatų 2026 m. NPT peržiūros konferencijoje*, siekiama padidinti įtraukumą per šį ciklą.
9. Taryba yra pasiryžusi **didinti skaidrumą ir atskaitomybę**. ES pritaria tam, kad šio ciklo metu būtų nustatytas peržiūros, kaip Šalimis esančios valstybės, ypač visos branduolinį ginklą turinčios valstybės, įgyvendina NPT nustatytas pareigas ir įsipareigojimus, susijusius su visais trimis ramsčiais, visų pirma su VI straipsnyje nustatytais pareigomis, procesas. Ji taip pat teikia pirmenybę tolesniems kokybiniais ataskaitų teikimo patobulinimams, ragindama toliau plėtoti ankstesnius pasiūlymus, įskaitant standartizuotus šablonus, atsižvelgiant į branduolinį ginklą turinčių šalių 2013 m. parengtą pavyzdį ir nuo to laiko išplėtotą geriausią praktiką, taip pat pripažindama, kad parengus branduolinio ginklo neturinčioms valstybėms taikomą standartizuotą šabloną galėtų būti paskatinta teikti daugiau ataskaitų².

¹ [A stronger review process for a stronger NPT – European Union proposals for the Working Group on strengthening the NPT review process and ahead of the First Preparatory Committee of the 11th NPT Review Conference \(„Patikimesnis peržiūros procesas stiprinant NPT. Europos Sąjungos pasiūlymai NPT peržiūros proceso stiprinimo darbo grupei ir rengiantis 11-osios NPT peržiūros konferencijos parengiamojo komiteto pirmajam posėdžiui“\)](#), darbinis dokumentas, ES pateiktas rengiantis tolesnio peržiūros proceso stiprinimo darbo grupės posėdžiui (Viena, 2023 m. liepos 24–28 d.).

² Naujausias su tuo susijęs ES pasiūlymas yra [A path towards enhanced transparency and accountability within the NPT review process \(„Kaip užtikrinti didesnį skaidrumą ir atskaitomybę NPT peržiūros procese“\)](#), darbinis dokumentas, ES pateiktas rengiantis 2026 m. Branduolinio ginklo neplatavimo sutarties Šalių peržiūros konferencijos Parengiamojo komiteto trečiajam posėdžiui (2025 m. balandžio 28 d.–gegužės 9 d., Niujorkas).

10. Taryba ragina NPT Šalimis esančias valstybes siekti visapusiško, lygiateisio ir prasmingo moterų dalyvavimo branduolinio nusiginklavimo ir ginklų neplatinimo srityse. Ji taip pat pabrėžia, kad **lyčių lygybė ir moterų bei mergaičių įgalėjimas** yra svarbus kompleksinis ES prioritetas, o lyčių aspektu grindžiamą požiūrį svarbu integruoti į visų ramsčių diskusijas. Taryba pakartoja savo įsipareigojimą įgyvendinti Moterų, taikos ir saugumo darbotvarkę, be kita ko, remdama ir skatindama moterų ir vyrų vienodą dalyvavimą bei lyderystę ginklų neplatinimo, nusiginklavimo ir ginklų kontrolės srityse. Taryba pakartoja remianti švietimą **nusiginklavimo ir ginklų neplatinimo klausimais**, prie kurio savo veikla prisideda ES konsorciumas masinio naikinimo ginklų neplatinimo ir nusiginklavimo klausimais, taip pat jaunimo dalyvavimą branduolinio nusiginklavimo ir ginklų neplatinimo srityse.

I RAMSTIS. NUSIGINKLAVIMAS

11. Taryba pakartoja tvirtą savo įsipareigojimą **skatinti branduolinį nusiginklavimą** pagal NPT VI straipsnį, visų pirma bendrai sumažinant branduolinio ginklo pasaulines atsargas ir atsižvelgiant į **ypatingą branduolinį ginklą turinčių valstybių**, kurios turi didžiausius branduolinius arsenalus, **atsakomybę**.

12. Primindama visų branduolinį ginklą turinčių valstybių pareigas, kylančias iš NPT VI straipsnio, Taryba pakartoja esanti įsipareigojusi **toliau mažinti branduolinius arsenalus** ir, pabrėždama ypatingą valstybių, kurios turi didžiausius branduolinio ginklo arsenalus, atsakomybę, tvirtai ragina jas toliau mažinti savo branduolinius arsenalus, įskaitant strateginį ir nestrateginį, taip pat dislokuotą ir nedislokuotą branduolinį ginklą. Taryba palankiai vertina ne kartą teiktus pasiūlymus dėl dialogo šiuo klausimu, visų pirma Jungtinių Amerikos Valstijų pasiūlymus, primygtinai ragina **Rusiją** prasmingai bendradarbiauti ir ragina **Kiniją** aktyviai ir konstruktyviai prisidėti ir bendradarbiauti. Taryba smerkia tai, kad Rusija, kaip teigiama, sustabdė **naujosios START sutarties** taikymą, primygtinai ragina Rusiją nedelsiant vėl pradėti jos laikytis ir vykdyti savo pareigas, taip pat ragina skubiai dirbti, kad būtų parengtas **ją pakeisiantis susitarimas**. Jei naujoji START sutartis netektų galios prieš sudarant tokį ją pakeisiantį susitarimą, ES ragina Jungtines Amerikos Valstijas ir Rusiją išlaikyti sutartus jų branduolinių arsenalų apribojimus.

13. Taryba kuo griežčiausiai smerkia **Rusijos veiksmus, jos branduolinę retoriką ir grasinimus panaudoti branduolinę jėgą** jos agresijos kare prieš Ukrainą, nes jie yra neatsakingi, provokaciniai, pavojingi ir eskalaciniai. Paskiausiai atnaujintoje Rusijos branduolinėje doktrinoje, kuria daugiausia siekiama daryti spaudimą ir atgrasyti nuo tolesnės paramos Ukrainai, „tarptautinių ginklų kontrolės pareigų laikymasis“ jau nebėra nurodytas kaip vienas iš Rusijos atgrasymo politikos principų. Taryba yra labai susirūpinusi dėl **branduolinio ginklo dislokavimo Baltarusijos teritorijoje**, apie kurį pranešė Rusija. Ji primena Baltarusijos įsipareigojimą pagal Budapešto memorandumą „pašalinti iš [savo] teritorijos visą branduolinį ginklą“ ir ragina abi šalis atšaukti šį sprendimą. Taryba kategoriškai prieštarauja branduolinio ginklo ir bet kurios kitos rūšies masinio naikinimo ginklų kūrimui ir dislokavimui **kosminėje erdvėje**. Tokių ginklų dislokavimas būtų sunkus ir didelių pasekmių turintis tarptautinės teisės, įskaitant Kosminės erdvės sutartį, pažeidimas.
14. Taryba yra labai susirūpinusi dėl to, kad **Kinija sparčiai ir neskaidriai plečia savo branduolinį arsenalą**, nes tai nesuderinama su jos nusiginklavimo įsipareigojimais pagal NPT. Nepakankamas jos doktrinos, politikos ir arsenalo plėtimo skaidrumas kelia didelių abejonų dėl jos politikos **pirmai nenaudoti branduolinio ginklo** ir didina nepasitikėjimą. Raginame Kiniją, kuri turi trečią pagal dydį pasaulyje branduolinį arsenalą ir pagal NPT yra branduolinį ginklą turinti valstybė, imtis rizikos mažinimo ir ginklų kontrolės veiksmų, be kita ko, didinti skaidrumą, užtikrinti būtinas komunikacijos linijas, kad būtų išvengta neteisingo suvokimo, ir paaiškinti savo strateginius tikslus.
15. Taryba tvirtai ragina branduolinį ginklą turinčias valstybes tęsti diskusijas dėl **pasitikėjimo stiprinimo, skaidrumo, rizikos mažinimo ir tikrinimo**, kuriomis būtų padėtas pagrindas deryboms dėl patikimų būsimų ginklų kontrolės susitarimų ir ataskaitų teikimo. Nors rizikos mažinimas nepakeičia branduolinio nusiginklavimo, jis padeda užkirsti kelią branduoliniam karui, gali atlikti svarbų vaidmenį kuriant pasitikėjimą, užtikrintumą ir nuspėjamumą, taip pat papildo nusiginklavimo ir ginklų kontrolės pastangas. Todėl reikėtų toliau vykdyti konkrečias rizikos mažinimo priemones, įskaitant priemones, kuriomis **mažinama branduolinio konflikto rizika**.

16. Taryba pabrėžia, kad reikia skatinti **visuotinį prisijungimą prie Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties (CTBT) ir jos įsigaliojimą**, ir primygtinai ragina visas to dar nepadariusias valstybes, visų pirma nurodytąsias 2 priede, ją pasirašyti ir ratifikuoti be išankstinių sąlygų ir nedelsiant. Taryba dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą išlaikyti ir sustiprinti branduolinių bandymų uždraudimo normą. Ji taip pat ragina visas valstybes laikytis esamo **branduolinio ginklo bandomųjų sprogdinimų** ar visų kitų branduolinių sprogimų **moratoriumo** ir susilaikyti nuo visų veiksmų, prieštaraujančių Sutarties dalykui ir tikslui. Bet koks bet kurios valstybės atliekamas sprogstamojo branduolinio ginklo bandymas būtų žalingas pasaulinėms ginklų neplatavimo pastangoms ir tarptautinei taikai bei saugumui ir juos destabilizuotų. Ji ragina **Rusiją panaikinti savo beprecedentį sprendimą atšaukti CTBT ratifikavimą**, o iki tol gerbti CTBT dalyką ir tikslą.
17. Taryba palankiai vertina tai, kad greitai buvo sukurti ir pradėjo veikti **Tarptautinė stebėsenos sistema (IMS)** ir **Tarptautinis duomenų centras (IDC)**, kurie yra **Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties organizacijos (CTBTO) parengiamosios komisijos** griežto tikrinimo režimo pagrindas. Jų sukūrimas prieš įsigaliojant CTBT suteikė tarptautinei bendruomenei patikimos ir neutralios mokslinės ir techninės informacijos apie branduolinius bandomuosius sprogdinimus, įvykdytus nuo 1997 m., ir yra tvirta bandymų prevencijos priemonė. Šiuo atžvilgiu labai svarbi buvo finansinė parama, kurią nuo 2006 m. ES suteikė devyniais vienas po kito priimtais Tarybos sprendimais³, taip pat ES valstybių narių suteikta finansinė parama.
18. Taryba pakartoja raginanti nedelsiant pradėti ir greitai užbaigti derybas dėl **Daliųjų medžiagų branduoliniam ginklui arba kitiems branduoliniam sprogstamiesiems įtaisams gamybos nutraukimo sutarties (FMCT)**. Kol įsigalios tokia FMCT, Taryba ragina Kiniją, vienintelę branduolinį ginklą turinčią valstybę, kuri dar nėra to padariusi, ir visas kitas atitinkamas valstybes nedelsiant paskelbti branduoliniam ginklui ar kitiems branduoliniam sprogstamiesiems įtaisams skirtų **daliųjų medžiagų gamybos moratoriumą** ir jo laikytis.

³ Šiuo metu teikiama pagal [2023 m. rugsėjo 25 d. Tarybos sprendimą \(BUSP\) 2023/2064 dėl Sąjungos paramos Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties organizacijos \(CTBTO\) parengiamosios komisijos veiklai siekiant stiprinti jos stebėsenos bei tikrinimo pajėgumus](#).

19. **Naujų besiformuojančių technologijų**, visų pirma **dirbtinio intelekto**, plėtros klausimu Taryba pabrėžia, jog itin svarbu užtikrinti, kad sprendimus naudoti branduolinius ginklus toliau kontroliuotų žmogus. Ji palankiai vertina pastarojo meto pažangą šioje srityje, įskaitant Prancūzijos, Jungtinių Amerikos Valstijų ir Jungtinės Karalystės prisiimtą įsipareigojimą užtikrinti, kad visus veiksmus, kurie yra itin svarbūs suverenių sprendimų dėl branduolinio ginklo panaudojimo pagrindimui ir vykdymui, toliau kontroliuotų ir tuose veiksmuose dalyvautų žmogus, taip pat dvišalį Jungtinių Amerikos Valstijų ir Kinijos įsipareigojimą šiuo klausimu. Taryba ragina Rusiją ir kitas branduolinį ginklų turinčias valstybes pasekti šiuo pavyzdžiu. Tokios technologijos taip pat gali suteikti galimybių ginklų kontrolės, pavyzdžiui, tikrinimo ir stebėsenos, srityje, ir jas reikėtų išnagrinėti.
20. Nors tikrinimas pats savaime nėra tikslas, toliau plėtojant **branduolinio nusiginklavimo tikrinimo** pajėgumus būtų sudarytos palankesnės sąlygos daryti pažangą branduolinio nusiginklavimo srityje. Taryba pabrėžia daugiašalio bendradarbiavimo svarbą skatinant branduolinio nusiginklavimo tikrinimą, pakartoja remianti Tarptautinę partnerystę branduolinio nusiginklavimo tikrinimo srityje bei kitus panašius formatus ir pasisako už konstruktyvų dalyvavimą steigiant JT mokslo ir technikos ekspertų grupę branduolinio nusiginklavimo tikrinimo klausimais.
21. Taryba pripažįsta branduolinio ginklo neturinčių valstybių teisėtą interesą iš branduolinį ginklų turinčių valstybių gauti nedviprasmiškas **saugumo garantijas**, kad branduolinis ginklas nebus naudojamas ir nebus grasinama jį panaudoti. Neigiamos saugumo garantijos yra svarbios privalomų ir sutartų saugumo priemonių sudedamosios dalys, kuriomis stiprinamas branduolinio ginklo neplatinimo režimas, prisidedama prie pasitikėjimo stiprinimo ir branduolinio nusiginklavimo, taip pat didinamas regioninis ir pasaulinis saugumas. Taryba pakartoja tvirtai raginanti Rusiją nustoti pažeidinėti **Budapešto memorandume** nustatytus įsipareigojimus.

II RAMSTIS. NEPLATINIMAS

22. Taryba pabrėžia, kad reikia skubiai **ryžtingai spręsti daugybę esamų su branduolinio ginklo platinimu susijusių uždavinių**, kad būtų išsaugoti ir sustiprinti geri pagal NPT pasiekti rezultatai šioje srityje. Taryba akcentuoja, kad viena iš pagrindinių NPT sudedamųjų dalių yra **Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) garantijų sistema**, taip pat tai, kad ji laiko itin svarbiais TATENA įgaliojimus ir jos nešališką, nepriklausomą ir objektyvų vaidmenį.
23. Taryba primena nepateisinamo ir neteisėto Rusijos plataus masto agresijos karo sunkias pasekmes **garantijoms Ukrainoje**, visų pirma neteisėtą Ukrainos Zaporizios atominės elektrinės užgrobimą ir militarizavimą. Ji ragina Rusiją nedelsiant ir besąlygiškai pasitraukti iš Ukrainos Zaporizios atominės elektrinės ir laikytis visų atitinkamų JT Generalinės Asamblėjos ir TATENA rezoliucijų. ES ir jos valstybės narės toliau laikysis tarptautinės teisės ir visapusiškai gerbs Ukrainos suverenitetą, nepriklausomybę ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas. Karinė veikla toliau apsunkina Ukrainos visapusiškų garantijų susitarime bei papildomame protokole numatytų TATENA garantijų įgyvendinimą. Taryba palankiai vertina tai, kad TATENA toliau įgyvendino garantijas ir vykdė tikrinimo vietoje veiklą Ukrainoje, ir pabrėžia, jog svarbu, kad ji ir toliau galėtų tai daryti pagal NPT III straipsnį ir Ukrainos visapusiškų garantijų susitarimą bei jo papildomą protokolą. Taryba dėkoja TATENA už visą jos darbą siekiant prisidėti prie branduolinės saugos ir saugumo rizikos mažinimo ir pakartoja raginimą suteikti TATENA ekspertams visapusišką, savalaikę ir neribotą prieigą prie visų prašomų vietų, informacijos ir personalo Ukrainos Zaporizios atominėje elektrinėje.

24. ES visada aiškiai teigė, kad **Iranui** niekada neturi būti leidžiama siekti įgyti, įsigyti ar kurti branduolinį ginklą. JT Saugumo Tarybos rezoliucijomis, kurios buvo atkurtos užbaigus sankcijų gražinimo procesą, sukuriama įsipareigojimai visoms JT valstybėms narėms ir nusprendžiama, kad Iranas turi sustabdyti kelių rūšių veiklą, susijusią su didesne branduolinių ginklų platinimo rizika. ES yra labai susirūpinusi dėl to, kad Iranas labai apribojo savo bendradarbiavimą su TATENA, ir ragina Iraną skubiai pradėti laikytis teisiškai privalomų NPT nustatytų su branduolinėmis garantijomis susijusių įsipareigojimų ir nedelsiant atnaujinti visapusišką bendradarbiavimą su TATENA. ES ir jos valstybės narės tebėra įsipareigojusios spręsti klausimus diplomatijos ir derybų keliu, nes tai vienintelis būdas rasti ilgalaikį Irano branduolinio klausimo sprendimą. Taryba prašo vyriausiosios įgaliosios toliau remti politines ir diplomatines pastangas, kad derybų keliu būtų rastas sprendimas, atitinkantis atkurtą JT Saugumo Tarybos rezoliucijų nuostatas.
25. Taryba pakartoja raginanti **Korėjos Liaudies Demokratinę Respubliką (KLDR)** visiškai, patikrinamu būdu ir negrižtamai atsisakyti masinio naikinimo ginklo, balistinių raketų ir vykdomų branduolinių programų, kaip reikalaujama JT Saugumo Tarybos rezoliucijoje 2397 (2017). Ji primygtinai reikalauja, kad KLDR vėl pradėtų visapusiškai laikytis NPT kaip branduolinio ginklo neturinti valstybė, taip pat visapusiškų garantijų susitarimo, užtikrintų papildomo protokolo įsigaliojimą, susilaikytų nuo branduolinio ginklo ir balistinių raketų bandymų vykdymo, atkurtų savo ankstesnius įsipareigojimus, susijusius su visų raketų paleidimo ir branduolinių bandymų moratoriumu, ir pasirašytų bei ratifikuotų CTBT. Pagal NPT KLDR niekada nebus pripažinta kaip branduolinį ginklą turinti valstybė ir neturės jokio kito specialaus statuso šiuo atžvilgiu. Taryba primygtinai ragina KLDR dalyvauti prasmingose diskusijose su visomis atitinkamomis šalimis siekiant sukurti tvarios taikos ir saugumo pagrindą ir imtis veiksmų, kuriais būtų siekiama visiško, patikrinamo ir negrižtamo branduolinio ginklo atsisakymo Korėjos pusiasalyje.

26. Taryba reiškia didelį susirūpinimą dėl **nerimą keliančios nuo 2024 m. pasikeitusios Rusijos pozicijos dėl KLTR branduolinio ginklo atsisakymo** mainais už paramą jos agresijos karui prieš Ukrainą, nes tai kenkia dešimtmečius trukusioms neplatino pastangoms. Toliau visapusiškai taikomos visos JT sankcijos, nustatytos pagal atitinkamas JT Saugumo Tarybos rezoliucijas. Taryba palankiai vertina Daugiašalės sankcijų stebėsenos grupės įsteigimą, kol bus atkurta pagal Rezoliuciją 1718 (2006) įsteigta JT Saugumo Tarybos komiteto ekspertų grupė, kurios įgaliojimų atnaujinimą Rusija vetavo. Taryba ryžtingai smerkia Rusijos tęsiamą neteisėtą karinį bendradarbiavimą su KLTR, visų pirma KLTR vykdomą karinių pajėgų dislokavimą ir ginklų, įskaitant balistines raketas, perdavimą Rusijai, šturkščiai pažeidžiant JT Saugumo Tarybos rezoliucijas, ir ragina abi šalis nedelsiant nutraukti šią veiklą, o visas valstybes – visapusiškai įgyvendinti atitinkamas JT rezoliucijas.
27. Taryba remia TATENA bendradarbiavimą su **Sirija** ir vykstantį procesą siekiant išsiaiškinti neišspręstus garantijų klausimus, palankiai vertina iki šiol dedamas pastangas ir ragina pereinamojo laikotarpio Sirijos valdžios institucijas toliau konstruktyviai bendradarbiauti. Ji primygtinai ragina Siriją sudaryti papildomą protokolą ir užtikrinti jo įsigaliojimą, kad būtų atkurtas pasitikėjimas dėl taikaus jos branduolinės veiklos pobūdžio.
28. Taryba pripažįsta, kad esamos **zonos be branduolinio ginklo** yra itin svarbios tarptautinei taikai bei saugumui ir pakartoja savo įsipareigojimą įgyvendinti 1995 m. NPT peržiūros konferencijoje priimtą Rezoliuciją dėl Artimųjų Rytų. Ji palankiai vertina šešias JT konferencijas dėl **Artimųjų Rytų zonos be branduolinio ginklo ir kitų masinio naikinimo ginklų** sukūrimo sesijas ir jų rezultatus. Taryba primena, kad zonos be branduolinio ginklo gali būti sukurtos tik remiantis atitinkamo regiono valstybių laisvai sudarytais susitarimais. ES primygtinai ragina visus suinteresuotuosius subjektus skubiai pradėti prasmingas konsultacijas, kad būtų sukurtas įtraukus ir bendru sutarimu grindžiamas 1995 m. rezoliucijos dėl Artimųjų Rytų įgyvendinimo procesas.

29. TATENA garantijos yra pagrindinė NPT sudedamoji dalis ir padeda kurti taikiam bendradarbiavimui branduoliniais klausimais palankią aplinką. **Visapusiškų garantijų susitarimai** kartu su **papildomu protokolu** sudaro dabartinį TATENA tikrinimo standartą pagal NPT III straipsnį. Taryba pakartoja raginanti nedelsiant užtikrinti jų visuotinį taikymą. Ji primygtinai ragina atitinkamas valstybes, ypač tas, kurios taiko pirminę versiją arba stato branduolines elektrines ar tyrimų reaktorius, nedelsiant iš dalies pakeisti arba panaikinti savo **mažų kiekių protokolus**.
30. Veiksminga **eksporto kontrolė** yra labai svarbi siekiant laikytis neplatinimo įsipareigojimų pagal NPT III straipsnį ir visas atitinkamas JT Saugumo Tarybos rezoliucijas. Taryba prašo visų valstybių laikytis atitinkamų daugiašalių eksporto kontrolės režimų, be kita ko, **Zanger komiteto** ir **Branduolinių tiekėjų grupės**, gairių. Pagal šiuos režimus pateikiamos nešališkos gairės siekiant užtikrinti, kad būtų sprendžiamos ginklų platinimo problemos. Jomis stiprinamas pasitikėjimas, kuris padeda sudaryti palankesnes sąlygas teisėtam branduolinių technologijų ir mokslinių žinių perdavimui taikiam naudojimui, išlaikyti nuspėjamą, skaidrią sistemą ir aiškiai apibrėžtas vienodas tarptautinės branduolinės prekybos sąlygas, taip pat gerinti bendrą prekybą ir augimą, ypač besivystančiose šalyse.
31. Taryba pakartoja esanti labai susirūpinusi dėl **masinio naikinimo ginklams tinkamų siuntimo į taikinių sistemų**, pavyzdžiui, **balistinių raketų** ir susijusių technologijų, **platinimo**, primena tvirtai remianti **Raketų technologijų kontrolės režimą** ir ragina visas valstybes, kurios dar to nepadarė, prisijungti prie **Hagos kovos su balistinių raketų platinimu elgesio kodekso**.

III RAMSTIS. BRANDUOLINĖS ENERGIJOS NAUDOJIMAS TAIKIEMS TIKSLAMS

32. Taryba dar kartą patvirtina remianti neatimamą valstybių, kurios yra NPT Šalys, teisę plėtoti **branduolinės energijos ir technologijų mokslinius tyrimus, gamybą ir naudojimą taikiems tikslams**, nediskriminuojant ir laikantis Sutarties I ir II straipsnių, kaip atspindėta jos IV straipsnyje, be kita ko, pagal TATENA techninio bendradarbiavimo programą, laikantis jos statuto.
33. Taryba pripažįsta **galimą branduolinio mokslo ir technologijų indėlį tokiose srityse kaip žmonių sveikata, žemės ūkis, aprūpinimas maistu ir maisto sauga, vandentvarka, klimato kaita, aplinkos apsauga arba kultūros ir gamtos paveldo išsaugojimas**. Visos šios sritys yra tiesiogiai susijusios su Darbotvarke iki 2030 m., ir TATENA tenka svarbus vaidmuo šioje srityje. Taryba palankiai vertina TATENA veiklą šioje srityje, įskaitant svarbias jos generalinio direktoriaus pradėtas iniciatyvas, pavyzdžiui, „Ras of Hope“, ZODIAC, „NUTEC Plastics“ ir „Atoms4Food“. Ji taip pat akcentuoja, kad 2024 m. sėkmingai surengta *TATENA ministrų konferencija branduolinio mokslo, technologijų bei taikmenų ir Techninio bendradarbiavimo programos klausimais*, ir pripažįsta, kad joje priimta ministrų deklaracija yra didėjančio susidomėjimo branduolinių mokslų ir technologijų naudojimu taikiems tikslams įrodymas.
34. Taryba pabrėžia, kad ES ir jos valstybės narės toliau remia veiklą, kuria siekiama sudaryti palankesnes sąlygas bendradarbiavimui taikaus branduolinių technologijų naudojimo srityje ir teikti technines ekspertines žinias bei praktinę patirtį. ES valstybės narės yra vienos didžiausių paramos TATENA techninio bendradarbiavimo programai teikėjų. Europos Komisija taip pat prisideda, be kita ko, jos Jungtinio tyrimų centro teikiama parama natūra, tiek prie TATENA veiklos, tiek vykdydama dvišalius projektus.

35. Taryba pripažįsta, kad reikia užtikrinti energetinį saugumą, ir gerbia valstybių teisę spręsti dėl savo energijos rūšių derinio ir pasirinkti tinkamiausias technologijas, kad būtų bendrai pasiektas 2030 m. klimato srities tikslas ir galbūt sušvelninti **visuotinio atšilimo** padariniai. Taryba pripažįsta unikalią mokslinių duomenų, kuriuos nuo 1996 m. kaupė CTBTO laikinasis techninis sekretoriatas, kurie buvo pateikti moksliniams tyrimams ir tikslams ir kuriais prisidedama prie klimato kaitos supratimo ir švelninimo, vertę. Taryba taip pat pabrėžia itin svarbų atitinkamų TSS stočių indėlį į UNESCO įsteigtą Tarptautinį informacijos apie cunamius centrą.
36. Taryba pakartoja esanti įsipareigojusi laikytis **aukščiausių branduolinės saugos, saugumo ir garantijų standartų**, kurie yra būtini siekiant atsakingai, saugiai ir patikimai plėtoti branduolinės energijos naudojimą taikiems tikslams. Europos Komisija per Euratomą dešimtmečius užtikrino branduolinių medžiagų kontrolę Europoje ir veikė kaip patikima TATENA partnerė branduolinių garantijų srityje. Ji tebėra vienas iš esminių paramos ramsčių, kuriuo svariai prisidedama prie pasaulinių ginklų neplatavimo pastangų. Taryba pabrėžia pagrindinį TATENA vaidmenį šioje srityje ir reikšmingą ES indėlį, be kita ko, pagal Europos bendradarbiavimo branduolinės saugos srityje priemonę ir *2024 m. vasario 19 d. Tarybos sprendimą (BUSP) 2024/656 dėl Sąjungos paramos Tarptautinės atominės energijos agentūros veiklai branduolinio saugumo srityje*.
37. Taryba ragina visas valstybes, kurios to dar nepadarė, prisijungti prie **tarptautinių branduolinės saugos ir saugumo konvencijų**, įskaitant Branduolinių medžiagų fizinės saugos konvenciją ir jos dalinį pakeitimą, Tarptautinę konvenciją dėl kovos su branduolinio terorizmo veiksmais ir kitus dokumentus, pavyzdžiui, TATENA radioaktyviųjų šaltinių saugos ir saugumo elgesio kodeksą. Taryba pabrėžia, kad reikia nuolat gerinti branduolinę saugą ir saugumą kuriant ir diegiant naujas viso kuro ciklo technologijas, be kita ko, susijusias su **mažųjų modulių reaktorių** koncepcijomis. Atsižvelgdama į tai, kad kai kurios valstybės partnerės pasirenka branduolinę energiją, Taryba pakartoja, kad būtina toliau propaguoti ir remti aukščiausius branduolinės saugos, aplinkosaugos ir skaidrumo standartus regioniniu lygmeniu, arčiausiai prie ES sienų ir visame pasaulyje.

38. Taryba yra susirūpinusi dėl galimų **ginkluotų išpuolių prieš branduolinius objektus**, skirtus taikiems tikslams, padarinių, primena, kad svarbu išlaikyti TATENA septynis ramsčius siekiant užtikrinti branduolinę saugą ir saugumą ginkluotų konfliktų metu, ir ragina valstybes susilaikyti nuo tokių veiksmų laikantis tarptautinės teisės. Taryba pabrėžia, kad sudėtinga įgyvendinti branduolinės saugos priemonės ir tikrinti branduolinių medžiagų nukreipimą ginkluotų konfliktų metu, taip pat atkreipia dėmesį į su tuo susijusią branduolinio ginklo platinimo riziką. Atkreipiame dėmesį į atitinkamas TATENA Generalinės konferencijos rezoliucijas dėl ginkluotų išpuolių prieš taikiems tikslams skirtus branduolinius objektus, laikantis tarptautinės teisės, įskaitant JT Chartiją, Ženevos konvencijas ir jų papildomus protokolus.
39. Taryba pakartoja esanti labai susirūpinusi dėl **branduolinės saugos ir saugumo rizikos, kurią kelia nepateisinamas ir neteisėtas Rusijos plataus masto agresijos karas prieš Ukrainą**. Ji primena, kad svarbu laikytis TATENA septynių ramsčių siekiant užtikrinti branduolinę saugą ir saugumą ginkluotų konfliktų metu ir penkių principų siekiant užtikrinti branduolinę saugą ir saugumą Ukrainos Zaporizijos branduolinėje elektrinėje. Bet kokia galimybė ateityje vėl paleisti reaktorių šioje elektrinėje gali būti svarstoma tik tada, kai bus įvykdytos saugos ir saugumo sąlygos ir įrenginys bus grąžintas teisėtai Ukrainos kompetentingos reguliavimo institucijos kontrolei bei priežiūrai. Bet koks bandymas prijungti šią elektrinę prie Rusijos energijos tinklo yra nepriimtinas ir dar labiau padidintų jau ir taip didelę branduolinės saugos riziką. Taryba patvirtina tvirtai remianti TATENA misijas visuose Ukrainos branduoliniuose objektuose, taip pat jos vykdomą stebėseną elektros pastotėse. ES ragina Rusiją susilaikyti nuo išpuolių prieš tokią infrastruktūrą, kurie kelia didelę grėsmę branduolinei saugai ir saugumui.
-